

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izbija vsak četrtek in velja v poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 24 K, pol leta 12 K in za četrť leta 6 K. — Naročnina izven Jugoslavije 32 K. — Naročnina se pošilja na: Upravišтво „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Katoškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo, če obsegajo 4 strani 40 vin., na 8 straneh 60 vin. — Uredništvo: Koroška cesta šte. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravišтво: Koroška cesta šte. 5, sprejema naročnino, inserate in reklamacije. Za inserate se plačuje od enostopne petitive za enkrat K 1-80. Za večkratne oglase primeren popust. V oddelku „Mala naznanila“ stane beseda 50 vin. — Inserati se sprejemajo do torka opoldne. Nezaprite reklamacije so poštnine proste.

Zveza vinarjev.

V nedeljo, dne 18. aprila, dopoldne, se je zbrala v dvorani Jugoslovanske strokovne zveze veliko število zaupnikov-vinarjev iz mariborskega okrožja. Zbrali so se, da si ustanovijo „Zvezo vinarjev.“ — Shod je otvoril g. Krajnc. Za predsednika shoda je bil izvoljen Jožef Gornik iz Strihoveca, za I. podpredsednika A. Emeršič iz Vurberga; za II. podpredsednika J. Ferline od Sv. Jakoba, za zapisničarja pa Ivan Sirk iz Svečine. Govorili so: predsednik Gornik, Krajnc, poslanec Vesenjaj, Repina iz Krčevine, Geč iz Vurberga, Zebot, Krepek, Knuplež iz St. Petra in Karba iz Studencev. Za mariborsko okrožje se je ustanovila Zveza vinarjev, ki pod okriljem Jugoslovanske strokovne zveze ustanavlja po župnijah samostojne skupine. Za vsako župnijo so se določili zaupniki, ki bodo vzeli organizacijo v roke. Glavni odbor „Zveze vinarjev“ se je tako-le sestavil: Knuplež Jožef (St. Peter), predsednik; Pešl Ivan (St. Ilj.), I. podpredsednik; Ferline Jurij (St. Jakob), II. podpredsednik; Koren Franc, tajnik; odborniki: Lednik Franc, Repina Andrej, Ribič J., Geč Franc, Kotovšek Ivan, Kožuh Alojzij, Pen Simon, Svarc Jožef, Sirk Ivan, Gornik Jožef, Krambergar Andrej, Emeršič Andrej, Breg Ivan, Rebernik Jožef, Zarnec Vinco, Skerget Henrik, Kristl Franc in Kurnik Janez.

Zborovanje je trajalo od 9. do 11. ure opoldne. Vinarji sami so z vso odločnostjo povdarjali, da ne marajo brezverske in hujskajoče socialdemokratske organizacije, ki ima edini namen, da sedaj pred volitvami lovi na deželi kaline-volilce. Rdeči brezverski agitatorji od takozvane „Kmetiško-delavske zveze“ hočejo vinarje speljati na kriva pota in zanesti smrtno sovrašтво med kmete in vinarje. Na shodu se je resno razpravljalo pred vsem o tem, kako pomagati vinarjem, kjer se jim godi slabo, do boljšega položaja. Tozadnji sklepi se predložijo deželni in osrednji vladi. Poslanec Vesenjaj pa jih bo izročil našim poslancem. Po zelo zanimivi in živahni razpravi so se sprejele naslednje resolucije:

1. Dosednji vinarški red je sad liberalnega naziranja in ne odgovarja potrebam vinarjev. Tre-

ba ga je temeljito preosnovati. Zato zahtevamo nov vinarški red, ki naj zajame našemu poštenemu delu tudi pošteno plačilo in omogoči nam in našim družinam vsaj skromno življenje. Zahtevamo tudi, da vinarji po svojih pravo izvoljenih zastopnikih sodelujejo pri izdelovanju novega vinarškega reda.

2. Vinarji zahtevamo splošno, obvezno zavarovanje za starost, onemoglost, za slučaj bolezni in elementarnih nezgod.

3. Trenutno zahtevamo vinarji pomoč v prehrani, obleki in obuvi. Posebno obleka in obutev je nujno potrebna, ker je pri svojem težkem delu izredno mnogo porabimo.

4. Vzrok druginje, ki vlada sedaj pri nas, vinarji ne vidimo samo v splošnem pomanjkanju blaga kot posledica svetovne vojske, ampak tudi v kopičenju pri verižnikih in trgovcih. Zato zahtevamo ostrejšo kontrolo nad trgovci in uničenje verižništva, ki je največji vzrok druginje.

5. Vinarji soglašajo in pozdravljajo sklepe S. L. S. v zadevi agrarne reforme in povdarjajo, da je treba tudi velike vinograde razdeliti in sicer med one, ki jih bodo s svojo družino sami obdelovali. V prvi vrsti pa se naj ozira agrarna reforma na vinarške invalide, vdove in sirote.

6. Posestnike izven države naj se prisili, da izpolnijo svoje obveznosti do vinarjev.

7. Dnina bodi z ozirom na sedanjo neznosno druginjo sorazmerno takšna, kakor je bila pred vojno.

8. Vinarji mariborskega okrožja odločno protestiramo proti hujskanju socijalnih demokratov med vinarji, ki hočejo napraviti razdor med kmeti in vinarji. Mi vinarji zahtevamo svojo pravico do zadnje pičice, pa pri tem hočemo živeti v krščanski vzajemnosti in slogi s kmeti, ki nam dajo našo pravico. Krščansko misleči vinarji odklanjamo socialdemokratsko organizacijo, ki ni nič drugega, nego lov na volilce pred volitvami.

Zahteve koroškega ljudstva.

Resolucije, sprejete na kmetškem in delavskem zborovanju v Črni na Koroškem dne 11. aprila 1920.

200 kmetov in delavcev, zbranih na strokovnem zborovanju dne 11. aprila v Črni pri Prevaljah zahajeva:

1. Vlada naj zastavi vse svoje moči, da se neha ali vsaj omili in omeji neznosna druginja, pod katero ječijo naši kmetje v tukajšnjih goratih krajih in naše delavstvo pri svinčenem rudniku, posebno kar se tiče živeža in obleke.

2. Vlada naj pospeši volitve in odločno zahtevamo, da dobijo volilno pravico tudi ženske, ki so posebno v vojni morale same obdelovati polje. Zato jim tudi sedaj grede pravice.

3. Vsi zbrani zahtevamo, da se za odmero dohodninskega davka opusti za sedanji čas krivična podlaga 1600 K, temveč naj se zanj vzame za temeljni svota 12.000 K, ki odgovarja nekoliko sedanjim razmeram.

4. Vlada naj pospeši razdelitev veleposestev, ker zlasti v našem okraju pridejo v poštev posestva grofov Thurnov in Bleiberger Bergwerk.

5. Možiška dolina ima mnogo gozdov in tudi živinoreje je razvita. Toda izvoz je zelo težaven. Zato zahtevamo, da se vlada zavzame z vsemi razpoložljivimi sredstvi in pripomočki, da se v najkrajšem času zgradi po celi dolini električna železnica, ki se naj zveže s sosedno Savinjsko dolino, preko Ljubna, Gornjegrada in Kamnika z Ljubljano.

Posvetovanje o pospeševanju živinoreje v Sloveniji.

Dne 23. marca t. l. se je pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani vršilo posvetovanje o pospeševanju živinoreje v Sloveniji. Navzoči so bili zastopniki tega poverjeništvu, Kmetijske družbe, Vnočevalnice za živino, glavnega poverjeništvu za agrarno reformo, živinozdravnikov, živinorejskih strokovnjakov in živinorejcev iz cele Slovenije, vsa skupaj okoli 50 udeležencev.

Na dnevnem redu so bile sledeče točke: 1. Priskrba potrebnih plemenjakov. 2. Licencovanje bikov. 3. Sposobnost tujih pasem za naše razmere. 4. Razdelitev Slovenije v pasemške okoliše. 4. Živinske raz-

stave. 5. Sredstva za zboljšanje vzreje. 6. Plemenski selci. 7. Zboljšanje dosedanjih užitkov. 8. Živinorejske organizacije (bikorejske in živinorejske zadruge). Posvetovanje je vodil poverjenik za kmetijstvo g. Jakob Jan. Po izbrnem referatu živinorejskega nadzornika in živahni debati udeležencev se je doseglo zedinjenje na sledeče smernice:

1. Potrebnih plemenjakov (biki, merjasec, ovni) naj se nakupujejo načelno v deželi saci od najboljših živinorejcev, ki redijo res dobičkasno živino. Živinorejsko nadzorišтво naj v sporazumu s Kmetijsko družbo, s pomočjo svojih inštruktorjev in sodelo-

vanjem živinozdravnikov skuša organizirati po redovanje pri nabavi plemenjakov. Da bomo lažje dobili dobre domače plemenjake, se bodo začela ustanovljati „rejska središča“. Naslov rejske središče dobijo pod getovimi pogoji dobri živinorejci, katerih orade so zjednačene in se odključijo po gospodarski lepoti (dobra mlečnost, ravnost itd.). Te črde se bodo skušale spopolniti s priskrbo dobrih krav iz okolice in se jim bodo dodajali najboljši biki. Rejska središča se pa morajo zavezati, da bodo odrejale vse sposobne bičke in jih ponudila državi za pospeševalno akcijo v nakup in da bodo odvišne telice prodajale le v oni plemenski okolici, kateremu pripada središče. Za dobavo merjasečkov naj se na podoben način pozivijo ali po potrebi na novo ustanovijo svinjska vzrejalnica in zainteresirajo priznani svinjerejci za vzrejo merjasečkov. Dobrih plemenskih ovnov dobimo lahko v zadostni množini iz Solčave in Jezerškega, nekaj čistokrvnih petelinov sulmodolske pasme pa je iz Murskega polja.

Za nakup čistokrvnih bikov se bodj v slučaju dokazane potrebe iz državnih sredstev potoma Kmetijske družbe dovoljevale subvencije do ene tretjine nakupne cene. Če prošlec vloži predpisani vadji in se z zaveznim pismom zaveže, da bo bika rabil dve leti za plemo. Razventega se bodo ob priliki licencovanja delile dobrim oskrbovalcem bikov nagrade kot nekaj letni vzdrževalni prispevek, ki se bodo stopnjevali po starosti in dohotu plemenjaka. Namen teh nagrad bo ohraniti dobre plemenjake, ki se glede ko. istnih lastnosti odključijo z močno individualno potenco pri podedovanju čim dalj časa za plemo.

Za nakup dobrih plemenskih merjasečkov se določa subvencija v znesku polovične nakupne cene, če se prošlec zaveže držati merjaseca dve leti v plemensko svrhu za javno uporabo. Isto velja za ovne. Za razširjenje in utrjenje priznane salmodolske perutnine potom čistokrvnih petelinov se namerava razdeliti v priznanih kurjerejskih okoliših nekaj petelinov.

2. Licencovanje bikov se naj izvede v pomladnem roku, najpozneje do konca majnika na podstavi starih deželnih zakonov za bivše kronovlase, vendar pa vpeljajo za vse okraje nasledna skupna določila.

a) Ob priliki licencovanja se bo vršilo premo- vanje bikov in se bodo delile nagrade za dobre biki; morebitna dokazila o gospodarski dohotu bika kakor izvleček iz rodovnika zapisnik poskusne molže bikove matere naj bikorejci prinesejo seboj.

b) Pokritje potnih stroškov za licencovalno komisijo se uravna za vse okraje na enoten način (živinozdravnik in zastopnik živinorejcev za okrajno glavarstvo iz državnega fonda).

c) Najpotrebnejše tiskovine (seznam in pregled plemenskih bikov) se za vse okraje zjednačijo.

d) Ob priliki licencovanja naj se vrši poučno predavanje o dosedanjem uspehu in ciljih živinoreje v okraju.

Ostale potrebne označbe naj sledijo potem, ko stopi v veljavo enoten živinorejski zakon za celo državo; zakona ni prehitovati z naredbami.

Sprožila se je misel, da bi se naj bi ob priliki licencovanja tuberkulizirali; zadovni predlog se sprejme za prihodnost. Nekateri udeleženci zahtevajo poostitve dosedanjih določil v tem smislu, da je vsak bikorejec prisiljen prignati vsako leto vse biki in bičke k pregledovanju in da se nesposobni in vsled tega nelicencovani plemenjaki morajo brezpo- gojno skopiti. Poverjeništvu pa upa, da bodo bikorejci iz lastne prevdarnosti radevolje sledili nasvetu in vabilu licencovalne komisije, ki bo skušala s primer- nim poukom in smotreno razdelitvijo nagrad poja- njevalno vplivati. Drugo leto nam bo pa novi zakon podobna določila itak prinesel.

Zajedno z licencovanjem plemenskih bikov se bo vršilo letos pregledovanje bičkov od šestega me- seca naprej in se bodo za lepe bičke delile vzreje- valne nagrade, pod pogojem, da jih bo posestnik redil za plemo ali pa ponudil v nakup državi v ple- menske svrhe.

3. V Sloveniji imamo 4 glavne pasme in sicer: belo marjadvorsko, pšenično, oziroma sivkasto po- mursko-muriško, rdečo cikasto pinčavsko in rumo- nocikasto (lisasto) simendolsko pasmo.

Razventega se je zadnja leta na Dolenjsko sistematično uvažala montafonska pasem v svrhu zboljšanja oblika in užitka prvotne sive pasme, kakor s ališ s povoljnim uspehom, posebno če so pašniki na razpolago.

Za malo Slovenijo je število pasem gotovo zadostno visokov zato je opustiti vsako nadaljno neprodno poskuševanje z novimi pasmami. Dosedanji pasemski okolišji naj ostanejo neizpremenjeni. Prišel je čas podrobnega dela v živinoreji, ki se mora vršiti v znamenju zboljševanja pasme same iz sebe potom previdnega odbiranja za pleme, ustanavljanja rejskih središč in priprave za mlečna kontrolna društva. Ustvarimo več in boljše krmo, to bo napravilo boljše živino, ne pa nove pasme. Med živinoreji naj se širi misel samozavešči in samopomoči!

4. **Zivinske razstave** so jako važne za napredek živinoreje; naj se prirejajo tako, da se vzbuda zanimanje za rejsko delo in stremljenje živinorejcev v širših krogih v prvi vrsti pa naj bodo razstave sredstvo pouka in zato zmirom zvezane z praktičnim poukom in predavanjem o dosedanjem uspehu in prihodnjem delu o živinoreji. Res odlične živali naj se nagradi s primerno visoko premijo. Večjo važnost bo polagati na mlečnost pri kravah. V Sloveniji se bo letno vršilo v jesenskem roku več živinskih razstav s premovanjem, v Solčavi in na Jezerskem tudi za ovce. V obdarovalne namene naj krajevni faktorji, okrajni zastopi, občine, denarni zavodi, prispevajo po svojih močeh, naj tekmujejo v tem, da spravijo svoto skupaj, ki je jednaka državnemu prispevku. Izrekla se je želja, da se delijo diplomi in vidni znaki, obeski, premiranim živalim; tej želji bo skušalo poverjeništvu ustreči, kakor hitro bodo razmere dopuščale.

5. **Kot sredstvo** za zboljšanje vzreje prihajajo v prvi vrsti v poštev pašniki, vzlasti planinski. Gorski in planinski kraji so in bodo ostali vedno vir zdrave živine, iz katerega črpajo dolinski kraji. Zato je gospodarsko največje važnosti, da se vprašanje planinskih pašnikov pri izvedbi agrarne reforme reši povoljno. Zahteve živinorejcev iz Bohinja, Gorenjske, Koroske in Solčave soglašajo v sledečem: planine, ki služijo živinorejski produkciji, naj se isti ohranijo, ona zemljišča, ki so služila kdaj temu smotru, pa so se tekom let vsled pospeševanja drugih panog živinoreji odvzeli, naj se vrnejo prvotnemu namenu. Vsled enostranske regulacije in pogozdavanja planinskega sveta je število živine v gorskih krajih slino padlo. Zahteve posvetovalcev so izvenele v sledeče predloge:

a) Naj se izvede strokovni pregled regulacije planinskih pravic; nekdanje kmetijske pravice naj pridejo zopet v veljavo.

b) Planšarstvo naj spada v okvir živinorejskega nadzorništvu in je nastavitvi živinorejsko naobraznega strokovnjaka kot planšarskega nadzornika.

Kmetijsko poverjeništvu hoče posvečati planšarstvu vsu mogočo pozornost, bo stopilo v stik z vsem zadevnimi činitelji in skušalo priboriti živinoreji starih pravic. Kjer gre za zemljišča, ki spadajo pod agrarno reformo, naj živinorejci skrbijo, da izvolijo v občinske agrarne odbore energične zastopnike in se naj organizirajo v društva in skupine, kajti posameznim kmetovalcem se bo oddajalo v zakup ali končno last le takšne pašnike, ki bi ne bili primerni za skupno izkarišanje.

V krajih, ki niso primerni za razvoj pašništva, naj skrčijo živinorejci, da bo imela mlada živina v bližini hleva tekališča in torišča na razpolago, kjer se lahko zadostno giblje.

Za napravo in pravo hlevov, gnojišč in gnojničnih jam se v bodoče ne bodo dajale denarne podpore, pač pa živinorejci lahko dobijo brezplačne načrte in strokovno navodilo, ako zaprosijo zato pri poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani.

6. **Plemenski sejmi** se bodo vršili v plemensko najbolj razvitih okrajih obenem z živinskimi razstavami.

7. **Zboljšanje užitkov** pri živini se mora smotreno pričeti. Na vseh kmetijskih šolah in bodočih rejskih središčih naj se uvede kontrola mlečnosti po načinu kontrolnih društev. Kot predpriprava za kontrolna društva se vršijo letos po deželi molzni tečaji, pri katerih se teoretično in praktično razpravlja o glavnih činiteljih mlečnosti, ki so: odbira plemenskih živali, pravilna vzreja telic, molže, krmiljenje, snaga, zrak in svetloba. Kraji, kjer se smatrajo taki tečaji potrebni, naj se pridno priglašajo pri poverjeništvu za kmetijstvo.

8. **Zivinorejske organizacije** (bikorejske in živinorejske zadruga) se v Sloveniji z malimi častnimi izjemami niso mogle povoljno razviti, ker so se preveč postavljale na stališče državne podpore in zahtevale od članov premalenkostnih deležev. Od že obstoječih zadrug se bodo zbirali podatki o njih delovanju; nadaljnega ustanavljanja se pa začasno ne more priporočati. Zivinorejska organizacija se bo izvedla po občinah na ta način, da si občinski odbor iz svoje sredine izbere „Zivinorejski odsek“, kateremu je naložena skrb za povzdigo živinoreje v občini. Taki živinorejski odseki se bodo osnovali na podlagi začasne naredbi, ki bo v kratkem izšla.

Končno se je kot naloga najbližje prihodnosti pripoznalo sledeče: ustanovitev živinorejskih odsekov po občinah, priklonitev planšarstva živinoreji in ustanavljanje rejskih središč.

Zivinorejci! V kratkih potezah smo vas seznanili z načrtom za povzdigo živinoreje; podane so splošne smernice, na podlagi katerih najde vsak svoj določen delokrog. Zdaj pa s polno paro na delo, da v kratkem nadomestimo to, kar nam je vojna uničila.

t. m., kakor je bilo objavljeno, ampak je prva seja parlamenta določena na 27. t. m., ko bo železniški promet zopet upostavljen.

Nemčija. Od Nemčije zahtevajo: Francoska in Belgija ter Italija, da izpolni vse pogoje, katere jej narekuje mirovna pogodba. V Nemčiji so se razburkane razmere zopet pomirile, ker je vlada zmagala nad komunisti. — Mirovni posvet. Mirovna konferenca se je zopet sestala za 8 ali 10 dni v San Remu. Razpravljali bodo pri tej priliki o jadranskem vprašanju, o razorožitvi Nemčije in o Turški. Teh posvetov se udeležuje tudi veliko število vojaških strokovnjakov.

Čehoslovaška. V Čehoslovaški so se začele volitve v čehoslovaško narodno skupščino. Po dosedanjih obvestilih o izidu volitev zmagujejo povsod socialisti.

Avstrija. Državni kanceler dr. Renner se je vrnil iz Rima. Prihodnji sestanek med italijanskimi in avstrijskimi državniki bo v Benetkah. Pravi, da bo posejil Dunaj italijanski ministrski predsednik Nitfi. Na Dunaju bi se naj zaključila prehranjevalna pogajanja med Italijo in Avstrijo. — Stavka. Na progi južne železnice stavkajo železničarji, ki zahtevajo povišanje plač.

in v nezaprth posodah in steklenicah. Prepoved je veljavna za vse pokrajine Slovenije.

Kdo je kriv draginje živil? Socialni demokrati in liberalci kričijo, da so „klerikalci“ krivi draginje. In, mnogi neuki ljudje to kar slepo verjamejo. Stvar pa je čisto drugačna. Ko je bil dr. Korošec lansko leto prehranjevalni minister, je hotel ob novi letni leta 1919 zaseči ali rekvirirati velike zaloge žita v Banatu in drugih južnih krajih. Država bi bila tedaj kupila žito za približno 2 K 1 kg. Zaseženo žito bi se bilo spravilo v skladišča in država sama bi razpolagala z njim. Ona bi bila lahko do dobra preskrbovala vse naše kraje s ceno moko in žitom. Strokovnjaki so preračunali, da bi mi lahko imeli, če bi slo po načrtu dr. Korošca, danes moko po 4—5 K 1 kg, koroza po 2—3 K. A kdo je ta velikopotezni načrt preprečil? Liberalci in socialdemokratje so zagrnali proti dr. Koroševemu načrtu grozen vik in krik, češ, Korošec hoče zopet uvesti revizicijo. In slikali so naši liberalci groznega Koroševnega revizijskega zmaja kmetom na svoj papir in ga opisovali na svojih shodih. Zakaj? Zato, ker so zahtevali za žito in moko prosto trgovino in zato, ker so verižniki in vojni dobičkarji njihovi najboljši in malodane edini somišljeniki. Avgusta 1919 je potem prišla liberalna in socialdemokratska vlada na krmilo, ki je na ljubo

bogatih vojnim dobičkarjem proglasila za žito in moko prosto trgovino. Izdajala je svojim prijateljem izvoznice. Z veriženjem iz roke v roko, z neprimerno velikim izvažanjem se je cena žitu in moki dvignila na sedanjo grozno višino. Banatski kmet je dobil za žito samo 2—3 K, a visoko ceno so nam napravili liberalni in socialdemokratski verižniki. To so glavni krivci draginje!

Rdeči hujskaci na deželi. Od židovskih ter od delavskih žuljev se živečih socialdemokratskih voditeljev nahujskani štrajkujoči socialdemokratski železničarji so se razpršili te dni po deželi, kjer verižijo, pijančujejo in širijo naravnost neverjetno hujskajoče vesti proti vladi, naši stranki in celo proti državi. Ljudstvo je vsled neznosne draginje, ki so jo zakrivilo ravno liberalci in socialisti s svojim verižništvom, itak dovolj razburjeno. Sedaj pa še prihajajo ti rdeči petelini s hujskanjem prilivati olja na žrjavico ljudskega razburjenja. Zahtevamo od politične oblasti, da izda strogo naročilo orožniškim postajam, naj pazijo na rdeče prekucuhe, ki prihajajo rovariti na deželo.

Bojni načrti samostojnežev. Od Sv. Ruperta v Slov. goricah se nam poroča: Naši samostojneži iz Strme gore se kaj čudno obnašajo. Pri cerkvi stoji skupaj, kakor kak generalni štab. Na Velikonoe je imel eden teh generalov na svoji suknji več bleščečih dekoracij rajne Avstrije, da je izgledal kakor kak general, ljudje so pravili, da je bil poglavar tukajšnje „Samostojne.“ Lepa prikazen!

Preklic. Sv. Martin pri Vurbergu. Ivan Pešan, Marija Pešan in Ivan Pešan ml. v Spodnji Koroti, preključemo javno svoj pristop k Samostojni kmetijski stranki. S to stranko, ki dela samo zgago, seje sovraštvo med naše ljudstvo in ki združuje krog sebe narodne odpadnike in ljudi take vrste, nečemo imeti nič opraviti. V naših krajih se vsak zaveden človek sramuje biti pri Samostojni.

Konjska dirka in manifestacija v Ljutomeru dne 13. maja — na Križevu — bode v Ljutomeru velika konjska dirka in obenem manifestacija za Jugoslovensko Matico. Razna društva v naši sosesčini prosimo, da isti dan naj ne napravljajo svojih privreditev, temveč se naj v obilnem številu udeležijo slavnosti v Ljutomeru.

Smrt vzorne žene. Dne 5. t. m. je umrla v Srednjem Gasteraju pri Sv. Jurju v Slov. goricah vrta kmetica Marija Sver, ki je bila se le nekaj mesecev v drugič poročena. Njeni sijajni pogreb je bil dokaz, kako splošno je bila rajna priljubljena. Svetila ji večna luč!

Mladost, glasilo slovenskih Orlov, je letos krasna! Dozdaj so izšle 4 številke. Članki posegajo prav temeljito v fantovski življenje. Krasen je dr. Srebrničev članek „Spoštuj žensko, spoštuj dekle!“ v 2.-3. štev. in dr. Ušeničnikov: „Vera — zasebna reč?“ v 4. štev. Drugi članki razpravljajo o fantovskem veselju, o treznem življenju, o lastovskih večerih, o gledališkem odru i. dr. Bogato je zastopana telovadba in orlovska poročila, tudi iz zasedenega ozemlja, celo Čehoslovaške, Francoske, celo iz Amerike. Mladost stane za Orle na leto 20 K. Orli, naročajte jo. Če ne more vsak zase, pa jo naročajte skupno.

Citate „Glasnika najsvetejših sre!“ Povest „Vrt Marijin“, ki ste jo brali leta 1918 in 1919 v „Glasniku“, je izšla ravnokar kot posebna knjžica. Obsega 243 strani in stane samo 3.50 K. Naročajte jo v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Kdor naroči 10 izvodov, dobi enega povrh.

Gospodarstvo.

Vinogradno poročilo.

Anton Kosi.

(Iz ormoško-ljutomerskih gor: sredi meseca aprila.)

Vsled izredno ugodnega vremena v mesecu marcu so se letos vinogradna opravila, zlasti pa prva kop, že v minulem mesecu dovršila. V prejšnjih letih, posebno pa med vojno, smo bili vinogradniki v prav velikih skrbih radi delavnih moči, a letos smo bili teh skrbi rešeni, zakaj vsak vinogradnik posestnik je lahko dobil toliko težakov, da je v najkrajšem času dovršil prvo kop, to velevažno goričko delo. A tudi grobalo se je mnogo, zlasti na mestih, kjer so se v vinogradu pokazale goličave. Ko smo obnavljali pred 20 leti po trtni uši upostošene vinograde, so nam vinogradni strokovnjaki zatrjevali, da bo trta na modern način zasnovana in odgojena, trpežna in v vsakem oziru odporna, toda odpornost na ameriško podlogo cepljene domače trte se je z majhnimi izjemami slabo obnesla, zakaj tudi pri najuzornejšem obdelovanju prenovljenih vinogradov je začela trta hirati. To je vzrok, da so se viničarji lotili zopet starinskega grobanja, ne oziraje se na ameriško podlogo — žlahnta rozga se položi v zemljo, da požene korenine in tako bomo imeli vinogradniki prej ali slej zopet gorice brez ameriške podlage. Viničarja tolaži pri tem delu zavest, da bo vinograd in brez ameriške podlage vstrajal 15—20 let, a zatem se bo delalo zopet na novo. Pri tem delu se prihrani vinogradniku veliko stroškov. Le pomislimo, koliko stanejo danes cepljene trte, koliko rigolanje in pri tem je treba čakati še tri do štiri leta na sad.

Spričo bajnovisokih cen bakrene galice, žvepla itd. so nekateri vinogradniki začeli šmarnjico (neposredne rdečo ameriško trto), ker ta trta ne zahteva ne škropljenja z modro galico, ne žveplanja, in najsitiji daje bolj divje vino steničjega okusa (nekaterim ta okus prija, drugim zopet ne), se je v posled-

Politični ogled.

Jugoslavija. Italijani bi radi opeharili Jugoslavijo za Reko. Italijansko časopisje je naenkrat začelo ponujati nam Jugoslovanom Skader za Reko. Te dni so se vršile v Beogradu, Sarajevu, Zagrebu in Ljubljani velike manifestacije (slavnostni sprejemi), kjer se je naglašala življenjsko nujna posest Reke od strani Jugoslavije. — **Železničarska stavka.** Po celi Jugoslaviji je izbruhnila splošna stavka vseh železničarjev. V celi Jugoslaviji ne voziyo vlaki. Vzrok stavke je baje zahteva zboljšanja sedanjih plač, katere so imeli železničarji doslej itak najboljše. Ako ugodijo železničarjem danes in jim povečajo plačo, bodo zahtevali čez 14 dni zopet povišanje. Na drugi strani pa ima ta štrajk politično ozadje, da bi se s stavko pripomoglo komunistom na površje. Vlada se sicer pogaja z zastopniki železničarjev, a kljub pogajanju je odredila, da morajo vsi stajkajoči železničarji od 22. do 38. leta se takoj javiti k orožnim vajam. Vojaška suknja jih bo spametovala v toliko, da bodo rajši delali in ne samo mislili na kak štrajk. — Radi železničarske stavke se tudi ni moglo sestati narodno predstavništvo dne 19.

Tedenske novice.

Bogoslovje v Mariboru. Letos se bo delil prvi višji red ali subdijakonaf dne 1. majnika, drugi višji red ali dijakonaf dne 1. junija in tretji višji red ali svetomašniško posvečenje dne 7. julija. Te redove bodo prejeli ti-le gg. bogoslovci četrtoletniki: Perk Miloš iz Slovenigrada, Glavnik Franc iz Skal pri Veljenju in Vrhnjak Lojze iz Pameč. Castitamo! — Tonzura in štirje nižji redovi so se delili dne 6., 8. in 10. aprila. Te redove so prejeli sledeči gg. bogoslovci 2. leta: Granfola Ivan od Sv. Lovrenea v Slov. gor.; Jeraj Franc iz Rečice v Savinjski dolini; Karo Tone iz Vranskega; Presnik Josip iz Zdol pri Brežicah; Radanovič Tonče iz Kapel pri Brežicah, Zdolšek Al. iz Ponikve ob južni žel., in pa trije gg. bogoslovci iz Koroskega: Blüml Rudolf iz Ziljske doline; Nadrag Lojze iz Loč pri Bačah; Traberšinger Lenart iz Tinja pri Prevaljah. Castitamo! — Radi boleznij je dobil začasen dopust g. bogoslovec Jurij Guzej od Sv. Jurja ob južni žel.

Prepoved alkohola v Sloveniji. Deželna vlada za Slovenijo je izdala odlok, v katerem je do preklica prepovedano točenje, kakor tudi prodaja vseh alkoholnih pijač, kakor vina, piva in žganja v zaprtih